

Diplomant: Aknur Challyjeva

Diplomová práce: *Female Heroines in the English Gothic Novel/Ženské postavy v anglickém gotickém románu*

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Soňa Nováková, M.A., CSc.

oponent: Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

Posudek oponenta:

Diplomová práce Aknur Challyjevy se zabývá neobyčejně zajímavým a komplexním tématem anglické prózy přelomu osmnáctého a devatenáctého století, a sice problematikou ženských postav v žánru gotického románu. Vychází z víceméně jednoznačně formulovaného východiska: „The thesis will try to show that the female heroines in the English Gothic novel, even though often weak and powerless, are at the same time exploring social and individual boundaries“ (str. 9). Tato premisa je však svou podstatou problematická, nebo přinejmenším zjednodušující, a je nutno říci, že autorce se stanovený cíl podařilo splnit pouze částečně. Práce je rozčleněna do dvou velkých oddílů, z nichž první je založen na komparativní textové analýze románů *The Castle of Otranto* Horace Walpola a *A Sicilian Romance* Ann Radcliffové, a druhý na analýze románů *The Mysteries of Udolpho* Ann Radcliffové a *The Monk* Matthewa Gregoryho Lewise. Důvod volby tohoto strukturního členění není zcela jasný: jednotlivé podkapitoly prvního oddílu se zaměřují nejprve na otázku obecné charakterizace ženských hrdinek v gotickém románu a dále na otázku mateřských postav, kdežto podkapitoly druhého oddílu se zabývají otázkami výchovy a vzdělání, senzibility, a dále sekundárními postavami a zápornými ženskými hrdinkami ve zvolených románech. Přestože vybrané texty nepochybně poskytují pro analýzu uvedených témat dostatek materiálu, a autorka dokáže pro svou argumentaci dobře volit množství přesvědčivých příkladů, pravdou zůstává, že by bývalo pro daná podtémata možné postupovat s volbou důkazových textů i obráceně, a zvolený metodologický postup působí poněkud nahodile a nedůsledně.

Autorka se v podstatě pokouší o ideologickou a estetickou obhajobu ženských hrdinek gotických románů (především u Radcliffové) proti běžně traktovanému nařčení ze schematicnosti a vyprázdňené typizovanosti a dokázat, že – alespoň v některých případech – jsou vnitřně komplexnější, individualizovanější, a tím originálnější, než se tradičnímu kritickému hodnocení tohoto žánru jeví. V úvodu první části je tento předpoklad formulován slovy: „It is perhaps proper to say that Gothic characters greatly lack individuality, since many of them are some kind of constructs, however to say that they are lacking internal

motivation is utterly superficial. The internal motivation of the Gothic characters is perhaps affected by various incongruous reasons, and is somewhat predictable, but it is present“ (str 12-13). Bohužel však autorka pro tuto rázně vyslovenou premisu nepředkládá dostatek přesvědčivých důkazů, její argument tak zůstává víceméně na rovině osobního názoru a práce jako celek se omezuje na popisný přístup k primárním textům.

Toto omezení je politováníhodné především proto, že autorka zjevně dobře zná nejen primární texty tohoto žánru anglické prózy, ale i relevantní a podnětné sekundární zdroje a jejich vývoj – přestože s nimi aktivně pracuje, při jasněji formulovaném výchozím argumentu by jí byly posloužily daleko efektivněji. Autorka si je také (někdy možná bezděčně) vědoma možnosti hlubšího rozpracování tématu a jeho produktivní problematizace: svou práci například začíná velmi případným (byť ne zcela originálním) odkazem na román *Northanger Abbey* Jane Austenové a na způsoby, jakými Austenová – ve vztahu k ženským hrdinkám a ženské četbě, kterou gotický román bezpochyby je – tento žánr ironizuje a podrobuje kritickému pohledu. Diplomová práce tak vcelku tvoří dobrý a solidně nastudovaný základ, který přímo volá po dalším rozpracování, jehož možnosti konkrétně naznačuje.

Na závěr je třeba podotknout, že práce by si rovněž zasloužila pečlivou jazykovou redakci: obsahuje zbytečně mnoho jazykových chyb a stylistických nedostatků, které místy vedou až ke znejasnění významu.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem navrhuji diplomovou práci Aknur Challyjevvy k obhajobě s navrženým hodnocením známkou VELMI DOBŘE.

Praha 16. 5. 2010

Mgr. Klára Kolínská, M.A., PhD.

